

# *Naturpark Nakskov Fjord*

*Fra idé til handling – et visionsoplæg*



10. januar 2009

*Naturpark Nakskov Fjord*

## Vision

Naturpark Nakskov Fjord udvikler sig løbende til at være et komplet område, hvor natur, kulturmiljø og menneskelig aktivitet fungerer i balance med hinanden. Naturparken er et område, hvor lokalbefolkningen er glade for at bo og turister søger hertil i større stil. Man oplever, at her er mange aktivitetstilbud og muligheder for at komme tæt på naturen. Gennem et højt formidlingsniveau forstår gæsterne naturens sammenhænge kombineret med menneskelig brug af denne. Lolland Kommune oplever, at naturparkerne (Nakskov Fjord, Maribosøerne og måske Smålandsfarvandet og Hyllekrog) giver et værdifuldt image, der gør at folk ikke bare besøger området, men også vælger at bo her på grund af de mange muligheder for friluftaktiviteter. Erhvervsdrivende og kommunen oplever fremgang grundet flere turister og tilflyttere.

Naturpark Nakskov fjord er ikke bare natur, men også en lang række bæredygtige nicheprodukter, der giver fremgang for mindre erhvervsdrivende.

Naturparker er i Danmark et relativt nyt begreb, men flere steder i Europa har der været naturparker i årtier. I Tyskland har man cirka 100 naturparker og i 2006 holdt man 50 års jubilæum. Se mere på <http://www.naturpark.de/>

Lolland Kommune anses for at være en fremsynet kommune, der adskiller sig positivt fra andre kommuner ved at have flere naturparker.

## Formål

Hovedformålet med Naturpark Nakskov Fjord er at sætte øget fokus på fjordens natur og kulturmiljø, og at arbejde målrettet for at skabe et sammenhængende naturområde med en lang række aktivitetsmuligheder, der vil være til gavn for lokalbefolkning og turister.

- At sikre en prioriteret, målrettet og løbende udvikling, der resulterer i en øget benyttelse af naturen uden at denne tager skade.
- At skabe opmærksomhed om Lollands naturparker og arbejde for en synergieffekt, der er til gavn for, natur, kulturmiljø, lokalbefolkning, erhvervsliv og Lolland Kommune.
- At naturparken skal respektere den traditionelle brug af området og medvirke til en formidling, der nuancerer tingene.

## Hvad er en naturpark

I disse år er der stor fokus på nationalparker. Derfor er der nogen, som opfatter en naturpark som hørende til denne kategori. Selvfølgelig er der lighedspunkter, idet både naturparker og nationalparker rummer natur. Den største forskel er imidlertid, at nationalparker er nationale områder, hvortil der er knyttet egentlig lovgivning.

En naturpark er i langt højere grad et lokalt anliggende, hvor det er lokale aftaler, der ligger til grund for parkens indhold. Lokalpolitikere, borgere, organisationer og lodsejere sætter selv dagsordenen. Den her anbefalede model for en naturpark kan langt hen ad vejen sammenlignes med den skotske model, hvor der er en rimelig pragmatisk indstilling til at erhverv, mennesker og natur fungerer i en fornuftig balance. Denne model fokuserer desuden mere på samspil mellem naturinteresser og erhvervsliv end det er sædvane.



## Fordele

Det må forventes, at naturparken først og fremmest vil blive til gavn for lokalbefolkningen, som vil opleve øgede muligheder for naturoplevelser.

Dernæst forventes flere turister at søge til området, og der kan sættes på en regulær grøn turisme med Naturpark Nakskov Fjord og Naturpark Maribosøerne evt. flere som hovedattraktionerne.

Naturen og den vifte af fritidsmuligheder, der ligger i denne, kan føre til øget bosætning.

Kommunen oplever et bedre og anderledes image angående natur og miljø end en lang række andre kommuner.

Det vil muligvis blive nemmere at tiltrække højt kvalificeret og veluddannet arbejdskraft, idet denne gruppe ofte sætter stor pris på naturværdier.

Den forventede øgede bosætning kan medvirke til et større skattegrundlag og den øgede turisme kan give afledte jobs og grundlag for helårsturisme, idet naturværdierne ofte er størst i ydersæsonerne.

Mindre erhverv kan opleve fremgang og nogle erhverv vil kunne bruge naturparken positivt ved deres markedsføring og deres imagepleje.

Det er ofte lokalt en fordel, at man selv kan medvirke til forvaltningen af området.

Man må forvente, at der er en større interesse for investeringer i natur og friluftsliv i en naturpark end i områder, der ikke er naturparker.

Om nogle år kunne Lolland Kommune have 3-4 naturparker. Maribosøerne, Nakskov Fjord, Smålandsfarvandet og Hyllekrog. Et bredt samarbejde kunne medvirke til at turisterne tilbringer en dag hvert sted.

## **Problemer ved naturparken**

Umiddelbart kan der kun ses positive effekter af en naturpark. Imidlertid var der på et tidligt tidspunkt i processen nogle betænkeligheder fra dele af lokalbefolkningen, men efter et meget positivt borgermøde den 1. marts 2006, blev der udtrykt bred opbakning til dette visionsoplæg. Det er vurderingen, at lokalbefolkningen absolut ikke har noget at frygte – tværtimod. De ses mere som en ressource i lokalområdet, og man ser helst at alle indgår aktivt i processen. Faktisk var det i høj grad ønskeligt om naturparken også kunne gavne for eksempel fiskeres og landmænds forhold. Således kunne man forestille sig: ”Kartofler fra Naturparken” eller ”Fisk fra Naturparken”. Enkelte personer kan være uenige i placeringer af stier, faciliteter mm., men det vil næppe kunne undgås, hvis man sætter gang i en udviklingsproces. Andre kan måske synes, at der kommer for mange turister. Alle steder i naturparken skal man være opmærksom på, at øget brug af området, kan belaste naturen og føre til øget slid.

Arbejdsgruppen foreslår, at naturparken ikke bare skal være til gavn for natur og turister. Den skal også medvirke til at støtte det lokale erhvervsliv både med hensyn til afsætning, skabelse af nye kundegrupper og udvikling. Derved opnås et totalkoncept. Som grundidé forestiller vi os, at der laves en større naturpark-hjemmeside. På denne hjemmeside er en selvstændig del med omtale af produkter fra området. Her præsenteres og beskrives produkterne og nogle kan bestilles over Internettet. Alle produkter, der fremstilles, uden at skade naturværdierne eller endda er til gavn for naturen, vil kunne sælges. Det kan være kunsthåndværk, uld, fårekød fra Albuen, oksekød fra Enehøje, fisk fra fjorden, marmelade, honning, grønsager, frugt osv. På hjemmesiden beskrives, hvorfor disse produkter er gode og der er kort med anvisninger på, hvor produkterne kan købes. Dette er udviklingsidé, hvor vi håber, at der kommer yderligere idéer fra erhvervslivet.

## **Hvad kan/bør en naturpark indeholde (tjekliste)**

Naturområder – det er der i forvejen. De bør plejes og nye kan etableres.

Kulturmiljø – såvel fjorden som oplandet rummer et værdifuldt kulturmiljø.

Området har en naturlig afgrænsning – der er flere muligheder.

Fredninger mm. – der findes allerede masser af beskyttelse i Natura 2000 områderne, så der er ikke behov for yderligere.

En samlet registrering af nuværende natur og kulturmiljø – mangler delvist.

En samlet handleplan for beskyttelse, formidling og styring af friluftsliv – mangler.

En lokal brugergruppe eller tilsvarende – findes delvist allerede, men bør udvides.

Kommunal opbakning – Nakskov Fjord er udpeget i kommuneplanen.

Et naturcenter – findes til dels i Lodshuset, men yderligere kan på sigt være ønskeligt.

En lokalt forankret naturvejleder – findes.

En infrastruktur til friluftslivet – er delvist gennemført med stien syd om fjorden.

En samlet folder/guide/hjemmeside til formidling af parken – findes delvist.

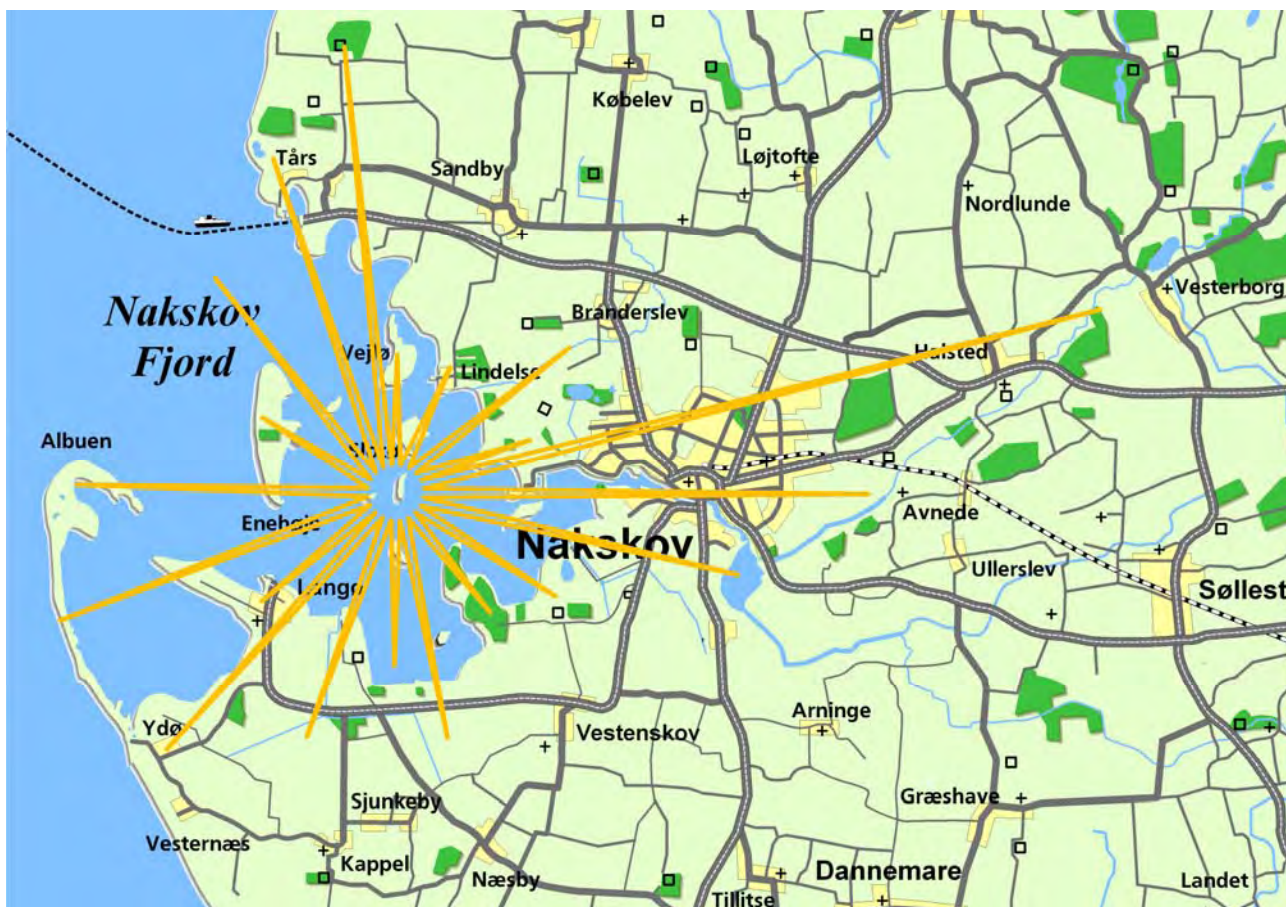
Formidling af lokale seværdigheder i form af skilte mm. – mangler mange steder.

Landsbyer og lokalsamfund i parken omfattes af bevarende lokalplaner – måske.



## Hvor skal linien trækkes

Den vigtigste konklusion efter borgermødet i 2006 var, at der ikke skal trækkes en linie på et kort. Da alle aftaler er frivillige, er dette heller ikke nødvendigt, så Naturpark Nakskov Fjord skal opfattes som et kerneområde med et ikke præcist defineret randområde. Selve kerneområdet bør opfattes som selve fjorden og randområdet kan være Indrefjorden, de inddæmmede arealer og vandløbsoplandet. Dette har også den fordel, at man ikke afskærer nogen i nærområdet fra at deltage i naturparkssamarbejdet.



*En naturpark uden grænser*

## Hvilke initiativer kan sættes i gang

Indsamling af idéer fra interessegrupper, myndigheder og enkeltpersoner.

Udarbejdelse af en masterplan med henblik på at prioritere og styre udviklingen.

Udbygning af stier og friluftsfaciliteter rundt om fjorden, så der kan laves et koncept "Rundt om fjorden til fods eller cykel" med sejlads på tværs af fjorden.

Øget skiltning af seværdigheder.

Fremstille en Naturpark Nakskov Fjord hjemmeside bl.a. med omtale af aktiviteter, områder og bæredygtige produkter til salg.

Udarbejdelse af en større folder om naturparken.

Etablering af et større eller mindre Nakskov Fjord naturcenter eller museum.

Fokus på nye aktiviteter, eksempelvis lystfiskeri i fjorden og markedsføring af dette.

Oprette et guidekorps, der kan stå for formidling og iværksætte nye initiativer.

Oprettelse af diverse arbejdsgrupper.

Pleje af naturområder evt. gennem etablering af et græsningslaug, der f.eks. kan afsætte deres produkter gennem hjemmesiden.

Sørge for samarbejder om bekæmpelse af ræv, mink og mår på øer og holme.

Registrering, beskyttelse samt formidling af sjældne planter.

Registrering, beskyttelse samt formidling af truede padder.

Registrering af fugle, beskyttelse, formidling af dem, opsætning af fuglekasser mm.

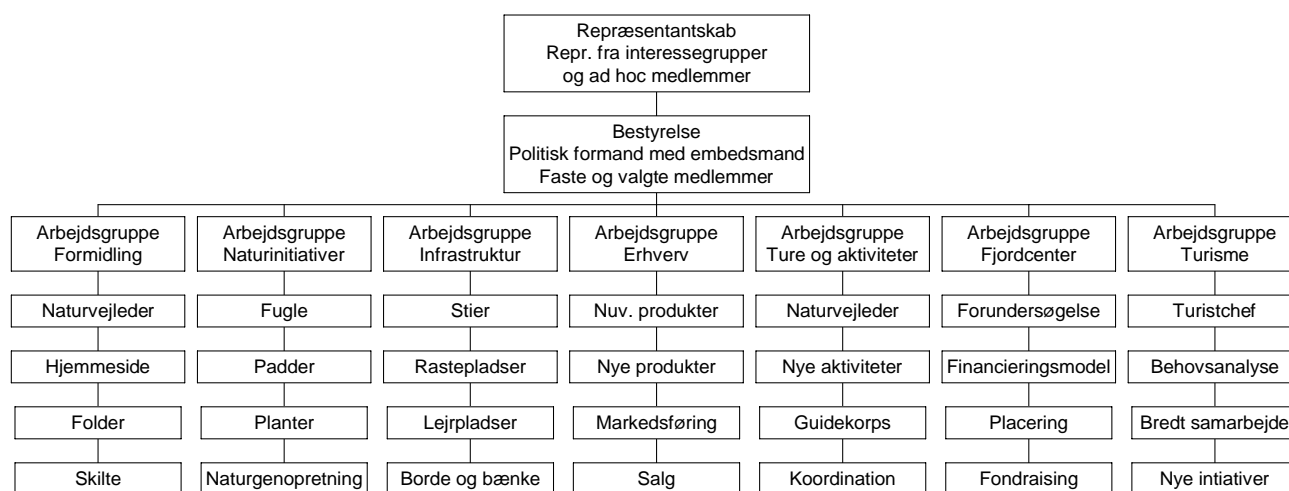
Arbejde for uddannelse i naturpleje og etablering af friluftsfaciliteter.

Markedsføring af bæredygtige produkter samt salg af disse. Eksempelvis fisk fra bundgarn, ruser og garn, kunsthåndværk, naturprodukter, grønsager, helt nye produkter.

Meget mere kan komme til. Det er kun fantasien, som sætter grænser.

## Organisationsforslag

### Naturpark Nakskov Fjord



Arbejdsgruppen for Naturpark Nakskov Fjord foreslår, at alle interesserede kan blive medlemmer af repræsentantskabet. Der afholdes ét årligt repræsentantskabsmøde. Repræsentantskabet nedsætter en bestyrelse, der primært har til opgave at sørge for nedsættelse af arbejdsgrupper, som skal arbejde med ovennævnte områder. Bestyrelsen koordinerer arbejdsgruppernes indsats og følger deres arbejde tæt.

### **Hvad skal der til**

I den vejledende tjekliste på side 4 kan man se, hvor vi står i dag. Ønsket om en Naturpark Nakskov Fjord bakkes op af store dele af det lokale foreningsliv, turismen, interessegrupper og repræsentanter for offentlige myndigheder med relation til Nakskov Fjord. Naturvejledningens repræsentantskab og Nakskovs Agenda 21 råd er meget interesseret i at Naturpark Nakskov Fjord realiseres hurtigst muligt. Ved borgermødet i 2006 blev en del misforståelser ryddet af vejen og der blev udtrykt betydelig støtte til dette visionsoplæg, så vi kan bare gå i gang. Naturparken er indarbejdet i kommuneplanstrategien, men mangler fortsat at blive indarbejdet i selve kommuneplanen og en prioriteret handlingsplan vil være ønskelig.